

Մանգրումի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՍՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ՅՈՒՆԻՍ 17 ՃԻՒՄԱ

ՆԻՒՄԷՐՈ 77

Մանգրումի Էֆեմար հաֆթատու 6 եանի սենեակ 300
նիւսիս վերիկիւ, սենեակի գլխիկի, բոսթա փարսաւ տախի
իշխտէ օլարաւ, 200 ղշ՝ օլուպ, ալթը ուլըղը 100 ղշ՝ օլա-
ճաղ, վէ նիւսիսի տախի 50 ար փարսաւ սաթըլաճաղ տըր:

Իւանտըն պէհէր սա՛լը: Իշին, պի-
րինճի տէֆատա 5, Իքի՛ճի տէֆատա 2,
վէ Իւշինճի վէ սալիք տէֆատա 1
էր ղուրուշ ալընճաղ տըր:

Մէթուպ վէ սալիք, Իսթանպուլա Պաղլէ Գարուսա-
խարիճինտէ, գարաղօլաննէ իլէ ճալիի չէրիֆ աքա Էէ-
րինտէ քեալին Շապըլ խանընտա, Կարապետ 8. Փանոս-
էանըն 18 նիւսիս օտաւընա կէօնտէրիլէճէ տըր:

ԲԵՄԱԻ ԹԷԼԷԿՐԱՑ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Լօնտրա, 28 յունիս.

Էսնամը Ումուդիյէ 281-8
» » Գարանտը 283-8

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

ԷՍՀԱՍՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԷ

Յունիս 15	Էն Էիւքսէք	52-7
» »	Էն աշաղը	51-30
» »	Գարանտը	51-30
» 16	Աշըլտը	52-24
» »	Էն Էիւքսէք	51-28
» »	Էն աշաղը	52-
» »	Գարանտը	52-17
» 17	Աշըլտը	52-17

ԹԷԼԷԿՐԱՑ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐԻ

Փարիս, 27 յունիս.

Մա՛ը հալին 24 իւնտէ, գրաւ հազրէթ-
լէրի գումանտաւընտա օլտուղու հալտէ, Ի-
թալիա ասկէրինն պօղուրուշ օլմասը խա-
պէրինի, սօնրատան կէլէն խապէրլէր թա-
տիգ իյէմիշլէր տըր, Ավսթրիա ասկէրինի
արշիտիւգ Ապրիլ գումանտաւընտա պու-
լունտուղու թագտիրտէ, Իթալիա ասկէրի
Բէսքիէրա իլէ Վիլլաֆրանգա արասընտա
ֆիրարէ մէճպուր իյէմիշ տըր, Ավսթրիալը-
լար 2000 էսիր թուրուպ, վէ չօգտա թօք
զապթ իթմիշլէր տըր:

Իթալիա գրաւը հազրէթլէրի մախտումի-
բէնս Ամէտէ խաֆիֆէ Էարալանմըշ, վէ
Իթալիա ասկէրի Լօմպարտիանա քէնտի էս-
կի մէվգըսընա չէքիւմիշ տըր:

Ֆլօրանս, 26 յունիս.

Բրէնս Ամէտէ խաֆիֆէ Էարալանմըշ,
վէ բրէնս Հիւմպէրթ (Իթալիա գրաւը վէլի
ահտը) բէք չօգ չէճապթ իպրաղ իյէմիշ
տըր: Ասաքիւր իւզէրինտէ տախի սէպաթ ու
ճէսարէթ քէմալ մէրթէպէտէ օլտուղունտան
պու տէֆաքի պօղղուրուղուն աճըսընը չը-
գարմայա հազըրլանմագտա տըրլար:

Չիալտինն ֆըրգալի ասկէրիյէսի վէ տօ-
նանմասը, հէնուզ մուամէլաթա պաշլամա-
մըշ տըր: Միւնան 600 նէֆէր Ավսթրիալը
էսիր կէօնտէրիլմիշ տըր:

Լօնլօն ճիւլարլարընտա կէօնիւլիւ աս-
կէրլէր Ավսթրիալըլար իլէ չաթըլաղըլարըն-
տա, ղալէպէ կէօնիւլիւլէր թարաֆընտա
զալմըշ տըր: Էհալինն էֆքէարը ասլա պօ-
ղուրմամըշ տըր:

Փարիս, 25 յունիս.

Վիէննատան կէլէն պիր թէլէկրաֆտան
անլաշըլարընա կէօրէ, վէրօնա Էագընըն-
տա պիր պիւլիւք գալլա պաշլամըշ տըր:

Իթալիա ասկէրի Իքի գօլտան կէրույէ
րէտտ օլունմուշ տուր: Գալլաիա տէվամ
օլունմագտա տըր:

Ֆլօրանս, 25 յունիս.

Տիւնքի կիւն Բէսքիէրա ճիւլարլարընտա
պիր աղիւմ գալլա վուգու պուրմուշ, վէ Ի-
թալիալըլար պիւլիւք գալլա իլէ կէրի չէ-
քիւմիշլէր տըր:

Փարիս, 21 յունիս.

Ումուդ գամարասընտա, 504 գուրաեա
գարըշ, 515 գուրա իլէ, ինթիխապ մատ-
տէսինէ տալիք օլտուղու հալտէ, հիւքիւ-
մէթ թարաֆընտան թագտիրմ գըլընան նի-
գամ րէտտ օլունմուշ տուր: Պու տիւշիւշ
իւզէրինէ, վիւքէլանըն իսթիֆա իթմէսի Ի-
ճապ իտիպ, վէ Տէրպի թարաֆը թէքրա-
րէն խալարէյի հիւքիւմէթի տէր իւնտէ Ի-
տէճէլինտէ, Լօնտրա պօրսասընա պու խու-
սուս ֆէնա թէէսսիր իթմիշ տըր:

Բուսիանըն Բրէնս նամ ղազէթասընա կէօ-
րէ, Բուսիա տէվլէթի տախի, Ֆրանսա կի-
պի, տիգգաթ իւզրէ պիթարաֆըլըգտա գա-
լաճաղըն պէյան իյէմիշ տըր:

Վիէննա, 25 յունիս.

Տիւնքի կիւն, վէրօնա հագընտա,
Գուսթօծծատա, Ավսթրիալըլար իլէ Իթալի-
ալըլար պէյնինտէ պիր գանըլ գալլա վու-
գու պուրմուշ, ղալէպէ Էվիլէքիլէրտէ գալ-
մըշ, վէ Իքիճիլէր կէրի չէքիւմիշլէր տըր:
Մէյտանը մուհարէպէտէ 8,000 քիշիտէն
զիյատէ մէվթա գալմըշ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍՍԹԸ ԻՍՏԻՃԻՅՅԷ

Շու գալլաիա պաշլանըլաճաղ կիւնիւր-
տէ վուգու պուրման, վէ պիլինմէսի էլղէմիյ-
Էէթտէն պուրմունան պաղը վազալարը, Լա-
թիւրքի սըրասըլա թօքլաիարաղ տէրճ իթ-
միշ օլտուղունտան, պիղ տախի տէրճ իտէ-
րիշ:

1 Յունիս. — Ավսթրիա տէվլէթի, տու-
գալըլար մէսէլէսինն հալ ու թէսլիյէսինի
Տիյէթ մէճիսինէ Իհալէ Իտէճէկինի, վէ յու-
նիս 11 տէ Հօլլթէյն միլլէթ մէճիսինի տա-
վէթ իյէյէճէկինի իւն իյէմիշ տըր:

6 Յունիս. — Բուսիա տէվլէթի, Վիէն-
նաեա պիր նօթա կէօնտէրէք, մէքքիւր
իլանը իլէ, Կասթէյն մուհալէտէսինի ֆէսիս
իթմիշ օլմասընը, վէ Հօլլթէյն կիրէճէյինի
պէյան իյէմիշ տըր:

7 Յունիս. — Ժէնէրալ Մանթէօֆֆէլ,
պիր թագըմ Բուսիա ասկէրի մայէթիստէ
օլտուղու հալտէ Հօլլթէյնէ կիրմիշ, վէ Ա-
վսթրիալըլար Ալթօնաեա չէքիւմիշլէր տըր:

9 Յունիս. — Տիյէթտէ պուրմունան Բը-
րուսիա վէքիլի, Կասթէյն մուհալէտէսինի
ֆէսիս իթմիշ օլմասը պէհանէսիյէ, Ավսթ-
րիանըն իլանը ալէյինտէ բրօթէսթօ իթմիշ,
վէ այնի կիւնտէ գօնթ Մէնստօրֆ (Ավսթ-
րիա խարիճիյէ վէքիլի), Հօլլթէյնի գալլաթ
իթմիքլէրի իշին, Պէրլինէ պիր բրօթէսթօ-
նամէ կէօնտէրմիշ տըր:

10 Յունիս. — Բրուսիալըլար, Հօլլթէյնին
մէճիսինն Իչէօհիտէ թէճէմիլինի մէն
իյէմիշլէր տըր:

11 Յունիս. — Ավսթրիալըլար Ալթօնաեա
թէքը իլէ Հանօլրաեա չէքիւմիշլէր տըր:
Այնի կիւնտէ Ավսթրիա տէվլէթի, Բուսի-
ալըլարըն Հօլլթէյնի գալլաթ իթմէսինի Տի-
յէթ մէճիսինէ Իսթալ իլէ, շու խուսուսուն
հէմ Վիէննա Կասթէյն մուհալէտէսինի
մուհալիք օլտուղունտա պէյան, վէ Ալմանեանըն
սէլամէթի իշին, Ալմանեա հիւքիւմէթլէրի
ասքէրինն հարւ-
քէթ իւզրէ պուրմունասը էլղէմիյէթիսի ա-
եան իյէմիշ տըր:

Տիյէթ պու կիւն, քէնտի գուրաւորն, ալըն 11 ինէ թէրք իյէմիշ տիր:

12 Յունիս. — Բրուսիանըն Մօնիթէօր դա-
ղէթասը, տէվլէթի մէզպուրէնին, Ալմանեա
հիւքիւմէթլէրի իյին թէքլիֆ իթտիկի եէ-
նի նիզամիսմէնին էսասլարընը տէրճ իյէմիշ
օլուպ, վէ մէզքիւր էսասլարտան իսէ, Ա-
վրսթրիա թարաֆընտան պուլունան Ալման-
եա հիւքիւմէթլէրիյէ, Լիմպուրկուն, Ալ-
մանեա իթթիֆադընտան իսրաճ գըլընտըղը
անլաշըլմըն տըր: Բրուսիանըն շու նիյէթի
տօղրուտան տօղրու, գօնֆէտէրասիօն աղա-
լարընա թէպլիզ գըլընմըն տըր:

13 Յունիս. — Վօնթ Դարօլի, քէնտի
թէպալյէթլէրինտէն օլանլարը, Ֆիլէմէնք
էլլիսի հիմայէթինէ իհալէ պիլլէ, Պէրլինի
թէրք իթմիշ տիր: Բրուսիա տէվլէթի թա-
րաֆընտան միւսայիլէյէ քէնտի բասթօրթ-
լարը կէօնտէրիլթիքտէն պաշգա, պիլլէքտէ
պիր գըթա տախի հիւսնի թէվէճճիւն մէք-
թուպու կէօնտէրիլթի տիր:

Պարօն տը վէթլէթ, քէնտի սէֆարէթ-
խանէլէրի ումուրու մէսալիհինի, Պալլէրա
էլլիսի Վօնթ տը Պրէյէ իհալէ իթտիքտէն
սօնրա, վիլէնայը թէրք իթմիշ տիր:

14 Յունիս. — Տիյէթին աղալարընտան
էքսէրի, Ավսթրիանըն ասկէր հագըրըղը
հագըրնտա գուհուրա կէլմիշ օլան թէքլի-
ֆինի գապուլ իյէմէսի իւզէրինէ: Բրուսիա
տէվլէթի, Ալմանեա իթթիհատը ահանամէսի-
նի ֆէսա իսիլմիշ տիր աստ իտէրէք, վա-
զըթ ու հալէ մուվաֆըզ սուրէթտէ օլուու-
ղու հալտէ, պիր եէնիսինի թէքլիֆ իտէճէ-
յինի պէյան իյէմիշ տիր:

Պէրլին միւսթահֆըզ ասկէրի, Սագսօն-
եա վէ Հանօլրա պինօրլարընա եօլմու օլ-
մագ իւզրէ, եօլա չըգմըն տըր: Եւալընըզ
Անալթ տէմիր եօլունտան, ալթմըն աստէտ
ասկէր արապասը կէլմիշ տիր:

15 Յունիս. — Բրուսիա տէվլէթի Սագ-
սօնեա, Հանօլրա, Հէսս վէ Նասսօ հիւքիւ-
մէթլէրինէ, շու աթիտէքի շարթլար իւզէ-
րինտէ միւստէս օլուուղու հալտէ, պիր իթ-
թիֆագ թէքլիֆ իթմիշ տիր, եանի, 1. աս-
կէրին տաղըտըմասը, 2. Ալմանեա բարա-
մէնթօսունուրն ինթիսապ իտէճէքլէրի մէ-
պուսանընն տախի, Բրուսիա մէպուսանը ին-
թիսապը վագթինէ թէէթի իտիլմիսի, 3.
Բրուսիա գրալը թարաֆընտան, քէնտի միւթ-
թէֆիզլէրի մէմալիքլէրի հագըրնտա թէլմի-
նաթ կէօնթէրիլթի: Պուսլար իտտ օլուն-
տուղունտա, հարպա միւսպաշէրէթ օլուն-
մասը:

Եէվմի մէզպուրտէ, տիւվլէի մէզպուրէ
թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապ իտտ իւզրէ
օլուուղունտան, Բրուսիալար օլ ախսամ
Սագսօնեա Պօթգէնէ, Լօպօնա, վէ Չիթ-
թանա, վէ Հարպուրկ իւզէրի Հանօլրանա,
վէ Ժիէսէն, վէ Մարպիւրկ իւզէրի տախի
Հէսսէ կիրմիշ տիր:

Պէրլինտէ գրալ հագըրէթլէրի պիր պէյան-
նամէ նէշրիլէ, Ալմանեալարա իսթապէն,
Տիյէթ Ալմանեալար պիրլէշտիթէք եէրտէ,
տահա զիյատէ բարշալատըղընը, վէ քէնտի-
սինին եէնի պիր ահանամէ իլէ պիրլէշտիթէ-
ճէկինի պէյան իյէմիշ տիր:

Ֆրանգֆօրթտա, Բրուսիա հիւքիւմէթի-
նին էմրի իլէ, քեաթիպին պիրիսի Բօշլիտ
Պանգասընա կիտէրէք, եանլարընտա պու-
լունան Ալմանեա ֆօնտօլարընըն պիր մըգ-
տարը Բրուսիաեա իսճի օլուուղունտան, մէ-
պալիզի մէզպուրէյի Տիյէթ թէպլիմ իթմէ-
մէսինի, պազը հուգուգա թէվֆիգան թէն-
պիհ իթմիշ տիր:

Տիյէթ թարաֆընտան, Սագսօնեա տէվլէ-
թինին իսթէտիկի մուսվէնէթ գապուլէ Հա-
եան կէօրիւմիլտիր:

16 Յունիս. — Սագսօնեա գրալը իքի գը-
թա պէյաննամէ նէշրիլէ, պիրիսինտէ Բրու-
սիաեա գարշը իլանը հարպ օգուտուղու հալ-
տէ, տիկէրիլէ տախի, մէմալիքինին իտա-
րէսինի, վիւքէլասընտան Ֆալքէնաթէյն, Պ.
Ֆրիէզէն, Մ. Շնայտըր, վէ Ժէնէրալ Էնթէլ-
տէն միւրէթլէպ պիր գօմիսիօնա իհալէ իթ-
միշտիր: Եէվմի մէզպուրտա միւսարիլէյի Ժան
գրալ հագըրէթլէրի, քէնտի ասաքիթինի ալա-
րագ, Պօնէմիսեա չէքլիմիշ տիր:

Ժէնէրալ Մանիթէօֆֆէլ, 20 պին քիշի ի-
լէ Հանօլրանա կիրմիշ, վէ պիր իլաննամէ
նէշրիլէ, Բրուսիանըն կիւճէնտիլի վէ մաթ-
լուպ իթտիլի իսուսուլարը եէկեան եէկեան
պէյան իյէմիշտիր:

Հանօլրա գրալը, Ինկիլթէրրանա եօլմու
օլմու տուր:

Բրուսիա գրալը թարաֆընտան, Սագ-
սօնեաաթի, Հանօլրաաթի, վէ Հէստէթի
մէնէրալլարընա, բէք մէզպուրիլթէթ հասըլ
օլմատըգճա, քիմսէնին պուրնու գանատըլ-
մամասը, վէ տիւլմէն ասկէրինին սիւսալարը
թօրլանըմանա Հալընըմասը էմր ու թէնպիհ
օլունմուշ տուր:

Գօնթ Պարրալ տը Մօնիթօրան, հանի
Պէրլինտէ մուգիմ իթալեա սէֆիթի, Բրուսիա
իլէ հէմ էքքիար պուլունարագ, Ալմանեա
ահանամէսինի ֆէսա օլունմուշ աստ իտէ-
ճէկինի պէյան իթմիշ տիր:

17 Յունիս. — Ավսթրիա իմրէրաթօրու
թարաֆընտան վիլէնատա, Բրուսիաեա
գարշը իլանը հարպ օլունմուշ տուր:

Բրուսիալար Լիքիսգայը գապթ իթմիշ-
լէր, վէ Ավսթրիա իլէ Բրուսիա սիւսարիլէրի,
Իմպիւրկ եազընընտա վուրուլմուշլար, վէ
Բրուսիալար գաշմըշլար տըր:

Իթալեա վիւքէլասը տէյիլիլի:

18 Յունիս. — Բրուսիալար Սագսօնեա
բայթալթը օլան Տրէզտայը գապթ իտէր-
լէր: Հանօլրալար իլէ Հէսլիլէրին ասկէր-
լէրի Դասսէլ եազընընտա Պէպրատա պիր-
լէշրիլէր: Ալմանեա իթթիհատընն օնուն-
մու ալայը Ֆրանգֆօրթու վէ ճիվարլարընը
գապթ իտէր:

19 Յունիս. — Իթալեա Ավսթրիայա դար-
շը իլանը հարպ իտէր:

— Պուլունտուղում մէվգը իգթիգա-
սընճա, թարաֆընըզ թահրիլ իտէճէ-
կիմ հալատիսին մէվատըր միւհիմէ
իւզէրինէ օլմագըղընտան, ումուսուննա-
ղալը իթիպարընը ճէլպ իտէճէկինի մէ-
էմուլ իտէրիմ:

« Բրուսիալը իլէ իլանը հարպ օլուն-
տուղունա տայիր, պիր կիւն սօգաղա-

րա իմրէրաթօրուն իլաննամէլէրի թա-
լիգ օլունտու. պու պապտէ քէշիտէ
գըլընն թէլէղրաֆլէր վասըթասըյա
լայըղը իլէ մալիւմաթընըզ օլուուղու-
նու պիլիսիկիմ իլին, թաֆսիլինէ հա-
ճէթ կէօրէմէյիպ, Ֆադաթ մէալինտէն
միւթէնա օլանըն թահրիլ ու իշարընա
միւսպտէրէթ իտէրիմ: Չէյլէ քի Բրու-
սիա իլէ Ավսթրիա պէյնիտէ, միւնա-
գիտ օլան մուսհէտաթ ահքեամընա
կէօրէ, Բրուսիա թարաֆընտան հարէ-
քէթ վէ մէվատըր միւնտէրիճէսինէ իլ-
այէթ օլունմատըղը իլին, Ավսթրիա մու-
հաֆաղայի հուգուգու դարազըլէ, ի-
լանը հարպ իյէթիլի սէրտ ու պէյան
գըլընմըն տըր:

« Ահքեամը Բրուսիա թարաֆընտան
մէրի թուլթուլայան պիր մուսհէտէ-
եէ, աճապա Ավսթրիալը թարաֆընտան
րիայէթ օլունմուշմուտուր բէք պիլինէ-
մէյօր:

Պու իլան պէյն էլ էհալի, կիւսա պիր
միւթտէի ազիմ հիւքմիւնտէ թուլթուլա-
րապ, թաղըմ թագըմ մուզիգալար իլէ
իմրէրաթօրուն սարայը վէ գըշալար էօ-
նիւնէ կիտիպ, իգհարը շատիմանի էյլէ-
տիքլէրի կիպի, գըշալարտան տքէր մու-
զիգալար տախի մուգապէլէթէն չըգարը-
լըպ, սօղաղարտա չալընտը, վէ պու կիւն
հէր պիր թարաֆ թահիլթունմուշ կիպի,
հէրքէս պիր պիրի իլէ կէօրիւ շիւպ, աը-
ղու իյէթիլէրի պիր կիւնէ եէթիլմիշ օլ-
տուղլարը հալտէ պուլունտուլար: Եհա-
լինին պու հարէքէթլէրինէ պազըլընճա,
մուհարէպէյէ պաշանըպ, զայէպիլթէթ
Ավսթրիա թարաֆընտա պուլունտուգ-
ճա, նէ տէրէճէ իլանը մէսէրլէթ իտէ-
ճէքլէրի կէօրիւմէտիքճէ պիլինէմէզ:

« Վիլէննա չէ հրի պէլտէի ազիմէ վէ փա-
յիթալթ օլուուղու հայսիլթէթ իյլէ, դա-
լէպէլիկի զիյատէ օլուպ, Բրուսիալը,
վէ անլէրէ թարաֆտարըզ սուրէթինտէ
պուլունան տիկէրլէրի տախի մէվճուտ
պուլունտուղունտան, պուլնարըն մու-
վագգաթէն հիմայէլէրի Ֆրանսա վէ Հա-
նօլրա վէ Ֆիլէմէնկ թարաֆլարընա,
պաշգա պաշգա թէքլիֆ գըլընմըն իտէ-
տէ, գտպուլ գըլընմամըն օլուուղլարըն-
տան, քիմին թարաֆընտան հիմայէ օ-
լունաճաղարը մալիւմ տէկիլ իտէ տէ,
Պէրլինտէ պուլունան Ավսթրիա թէպա-
սարըն մէսալիհի վագընաթ, Ֆիլէմէնկ սէ-
ֆիլինէ հալալէ օլունտու:

« Բրուսիալարտան պուլրատա պու-
լունանլարըն էքսէրի գուտուղուաճը վէ
մարանիօզ սըֆաթլարընտա պուլունուր
պիր թագըմ լալիպալի մէշրէպ աստմ-
լար օլուուղլարընտան, էհալի իլէ շու-
վագըթտա, պէյնլէրինտէ պիր կիւնա
ուլղունտուղուգ վուգու պուլմամագ
իլին, պուլնար միւսաթիր օլուուղլարը

ճիշտ է իր, հազարավոր տարիներ իրապետ-
սիրելիք զուգուրա կեօթիւրիւ լմեմեսի
խոստովարար, հէր քնսէ թէ՛հիմ օ-
լունտուղու կիպի, իճրա խախէն թէն-
պիհաթէ մէպի, բօլիս թարաֆընտան
տախի, աշուրի սուրէթաէ նազարէթ վէ
հիմայէթ զըլընմագտէ օլտուգլարընտան,
պիր կիւնա սըզըլտը զուհուրա կէթի-
րիլմէմէքտէ տիր :

«Տիւն կէլէն հափաթիս թէլէզըտֆի-
յէ, վէ կէլիւ զան իքի նէֆէր եափէրին
իֆատէլէրինէ նազարէն, Բրուսիայը ի-
լանը հարապ օլունմագտան էվլէլ, Ալթութ-
րիա իլէ միւթթաֆըզ պուլունան Սադ-
սօնիայէ կիրիպ, Լիւրիսգաեէ երւրիւմէք
իւզըթ օլտուգլարընտան, Սագսօնեանըն
մէվճուտ օլան օթուզ պին տաքէրի կէրի
չէքիլմիշ օլտուգլու անլաշըմիշ տըր :

«Մարէշալ Պէնէտէք մէվճուտու մայ-
եթի պուլունան տաքէրիլէ, Սագսօնեա-
նըն հուտուտուտու թէ՛ճափուզ իթմէք,
վէ փայլթաթ օլան Տըրէշտա շէհրինի
մուհաֆազա իթմէք իւզըթ պուլունմա-
սը էմր օլունտու, Բրուսիայըլարա միւ-
գափմէթ իլլէմէք իշին, Ալթութրիանըն
սէքիլ օլտուտու օլուպ, մարէշալը մու-
մաիլէյ հոլմանտասընտա տըր, մէվճուտ
օլան Ալթութրիա տաքէրի տօգուզ եիւզ
պին տէնիլմիշ իսէտէ, տալը օլմամալը
չիւնքի, Շիմալ թարաֆընտա իւշ եիւզ
պինէ չըգար չըգմաղ, վէ իքի եիւզ պին-
տէ ճէնուպ թարաֆընտա, վէ էօթէտէ
պէրիտէ տախի եիւզ էլ ի պին գատար
պուլունմապիլի իսէ, քեաֆթէսի ալթը
եիւզ էլ ի պին վար եօգ, լաքին պիր թա-
րաֆտան էսնանը ասիլէրիտէ օլուպ օլմա-
յանլար տախի եազըլմագտա տըր :

«Պու տաքէր հէր նէ գատար Բրուսիա
տաքէրի կիպի քեաֆթէսի լաեղը իլէ
մուալ իմ տէյիլ իսէլէրտէ, էքսէրի կէնճ
տաթմէթ օլտուգլարընտան, վէ հառասէ-
թի սիննէրի ճիշտէթէ, Ֆէննի հարալը
լաեղը իլէ թահսիլ իտէպիլէճէքլէրին-
տէն, ազ վազըթ իշինտէ եթիլիպ կիւ-
զէլ խըմմէթ իտէճէքլէրի մէմուլ տուր :

«Բրուսիա տաքէրի իսէ, իլլէրինտէ
կէնճ օլանլար իքի եիւզ պին գատարա պա-
լիլ օլապիլէճէկինտէն, գուսուրու բէտիֆ
օլտուգլարը, վէ էվլաւ վէ էյալ սահիպի
պուլունտուգլարը ճիշտէթէ, մէմէքէթ-
լէրինտէն, զաթէն իսթէք իլէ կէլմէմիշ,
վէ գափլա իտէճէթի վազըթ եաշարը
կէչքին օլմագ միւլապէսէսիլլէ, կէվէք
տափանըպ, վար գուլվէթ պազուեա ալա-
րագ բէքտէ կիրիշմէկի ճանը իսթէմէյիպ,
աճապա շու պէլա նէ վազըթ պիլթէր տէյի
կէօգիւ կէլտիկի եօլտա պուլունմագլը
տէքքեար տըր, պուլունտան պաշգա Բրու-
սիայըտա գափլա կէօրմէմիշ բէք չօգ
տաքէր օլուպ, Ալթութրիայըլար իսէ, եա-
զըն վազըթտա իթալեա վէ տահա սայիր

եթիլէրտէ վուգու պուլան մուհարէպէ-
լէրտէ պուլունտագ ամէլլաթընը լայը-
զը իլէ կէօրմէլլէթ տիր :

«Սէնափէրլէրինն պու պապտէ օլան
իֆատաթընտան թարաֆտարըզ սըֆա-
թընտա պուլունտուգլու մանլաշըլմայըպ,
իֆատաթը վազըլմըն մագրունու սըհ-
հէթ օլտուգլուն իթիլաֆը հալ իթմէք-
լիկիլմ իլէ իսպաթ իտէպիլլիլմ. շէօյլէ քի
վիլէննաւտէ պուլունտուգլու մհալտէ, հէր
նէ գատար պիլթարաֆըզ սուրէթինի իլ-
թիլալմ իթմիշ, վէ պու եօլտա օլան էֆ-
քեարըմըն իլէրիլմէսինի տիւնեատա քէ-
մալը լէֆահ իլէ եաշամագ լէզըթիլլէ
միւսալիլ պիլմիշ իսէմուէ, պու թօփրադ-
տա նէպու նիւմա պուլունտուգլու մէճիլտէն,
տայիմա Ալթութրիանըն միւլաֆթազըլլէ-
թինի արզու իտէրիլմ. պուլունտան տախի
զարուրի պիր հալ օլտուգլունու շու-
նուլա պէյան իլլէրիլմ քի, պիր աթէմ
ըթրէլաթտէն խաշանմամը օլուպտա,
պիր իշ զըմընտա միսք եաղճը տիւքքեա-
նընա կիրիպ, պիր միւտաթ իգամէթ
իլլէտիլի էսնաւտէ, տիւքքեանըն իշի էն-
վայի բէվայիլ իլէ մալամալ պուլուն-
տուգլունտան, հէր նէ գատար էլպիսէսի-
նի թէտհին վէ թաթիլը իթմէպ իսէտէ,
տիւքքեան իլլիտէ մէվճուտ օլան հա-
վայի մուալթարըն էլպիսէսինէ սիրայէթ
իլլէտիլի կիպի օլույթ :

«Իլլէթ Բրուսիանըն մագլուպիլլէթի,
վէ Ալթութրիանըն զալէպիլլէթինի արզու
իտէր օլտուգլում միսիլու, իթալեա տա-
խի վէնէտիլի ալա հազըր օլտուգլու ի-
շին, բէքտէ միւլէսսիլ օլուրում տէյէ-
մէմ :

«Բրուսիալը տիւն Հէսս հիւքլմէթի-
նին թօփրազընա կիրմիշ տիր վէ հիւ-
քլմատար քէնտի թարաֆընտա պուլու-
նուր իսէ ֆէպիհա, օլմալորը թադտիր-
ճէ եթրինէ տիկէրինի նասալ վէ իգատ ի-
տէճէկինի սէօյլէմիշ տիր. պուլունտան իւզէ-
րինէ օ տախի վիլէննաւտէ կէլիպ, թա-
զալիւմի հալ իլլէմիշ օլմասընտան, մու-
հաֆազալի հուգուգու, վէ թահթը ի-
տարէսինտէ պուլունտան եթիլլէրին մու-
հաֆազալը թասալլուլթուն մէն ու-
տէֆի էմրինտէ միգտարը քեաֆի Ա-
վթութրիա տաքէրի կէօնտէրիլտի :

«Բրուսիա գրալը տայիմա էրկեանը
հարալիլլէթիլլէ, պու մէսէլէ հազըրտա
իլալահաթ միւլազաթէրէսինտէ, վէ մէվճուտ
տաքէրի թէշվիլ էմրինտէ, էնվայի քէլի-
մաթ վէ վէսայա իճրասընտա պուլու-
նուպ, շու հալտէ մուհարէպէ շիտտէթ
պուլունուր իսէ, ազ վազըթ իշինտէ քէս-
պի սիւքիւնէթ իտէրէք, ասայիլին իճրա
վէ իտտէ զըլընմագլ մէմուլ օլտուգլու,
վէ միւլալիլլէյհին պու սուրէթի ար-
զուտէ պուլունտուգլու օլտուլարա կիտէն
տաքէրի պիլզալթ մուլայէնէ իթտիլի կի-

պի, կէչէն կիւն սէֆէրէ կիլթմէք իւզըթ
էօնիւնտէն լէսմի կէչիտ իճրա իտէն պիր
ֆըրգա տաքէրին զապըթանընն պազըլա-
րընը, վէ հէր պէօլիւքտէն պիրէր նէֆէրի
հուգուրունա ճէլպ իլէ, իրատ իլլէտիկի
նուգլթտան անլաշըյթ, շէօյլէ քի :

«Էվալարըմ, — շիմոի զայէթ նազըք
պիր վազըթտա պուլունտուգլումուզ ճի-
հէթլէ, սէֆէր չօգ սիւրմէյիպ, պիր
գաշ հաֆթաեա գատար իլլէրին նէթի-
ճէ բէզըրի հիւսնի իլլիթամ օլմասը գա-
վիլէն մէմուլ իտուկինի սիգէ պէյան ի-
տէրիլմ, պուլունմագլընըզ մէմուլ օլան
մուհարէպէլլէրին միւսալէհաեա թահվի-
լի թագալիլլիտէ, սիգէ իգին վէ բուլսաթ
վիլլէճէկիմտէն, ֆամիլեանընն նէզոլինէ
կիտիպ, այալ վէ էվալտընըզ իլէ, միւ-
րէֆթահէն վէ միւսթէրիլլէն էվալթ
կիւզար օլուրսունուզ. շու թէշէպալիւ-
սիւմիւզ միւք ու միլլէթ մէնաֆիլինի իս-
թիհասալ իշին օլուպ, հէր նէ վազըթ
պու էմնիլի խայրիլլէ իլէ, հարապ պաշ-
լալորը իսէ, հարաքեալթը շէճիսնէնիզ
սէմէրէսիլլէ, էսէրի զալէպիլլէթ վէ
միւլաֆթէրիլլէթ պիլզիլմ թարաֆտա
րունիւմա օլտուգլու տէլալէթիլլէ տա-
խի, պու տէֆա զալիպ կէլէճէկիմիլ միւ-
պէրհէնտիր » — մէալինտէ ուզուլն պիր
նուլթը իրատ իլլէմիշ տիր :

ՃԵՐԻՏԷ

— Պուրատա թապ օլունմագտա պու-
լունտան հիճվիլլէ զազէթալարը, միլլէթի
թահրիք էմրինտէ, տօղըրուտու տէվլէթէ
բէք չօգ խըմմէթ իթմէքտէ տիրլէր-
հաթթա կէչէն կիւն պիր նիւսիսէսինէ
թօհաֆ պիր բէսմ թապ ու թէրսիլմ, վէ
պիր գաշ պին նիւսիսէ պաստըրըպ, տու-
վարլարա թալիլի իտիլմիշ օլմասըյլա, պու-
նու կէօրիւնճէ մէրագ իտիպ, կիտիպ
պազալմ քի, պիր գուլմալ կիպի եա-
թազըզ իլլնտէ օթուզ գատար գազ
(Ալմանեա հիւքլմատարլարը) բէսիլլէրի
օլուպ, ճիւլմէսի քիւրսի նիշինի վազ ու
նասիհաթ օլան պիրթիլլէքին (Բրուսիա)
իֆատաթը վազալընը ճան գուլաղըյլա
իսթիմա իթմէքտէ օլուպ, թիլլէր իսէ
էօնիւնէ պիր քիլթապ աշարագ, վէ պիր
այաղընը օ քիլթապըն օլթալընա պատա-
րապ, քէմալի թահալվիլլէր իլէ տուրմուշ,
վէ այաղընըն պաստըրըմա հէլտէ «պէնիլմ
հազըրմ » իպարէսի մուհարէր պուլուն-
մուշ իտի :

Թիլլէքին պիր էլինտէ տախի իքի իւշ
գատար Հօլլթայն Շիլլէզվիլ օլուպ,
պուլունարը պօզմագ իւզըթ, պօզազարընը
սըզմագտա իտի :

Օպիր թարաֆտա պիր թիլլէր (Ալթա-
թըրիա) տահա օլուպ, պու տիկէր թիլ-
լէքին նասայիլհի մէնկիւշի կիւշի հուշ-
էրի օլան գազարա իլլիթապէն, «պէ հէյ
գազար, նէ գատար գազ պէնիլլի իմիշ-
սինիլ քի, հէմ ճիւսլէրինիլլէն իքի իւ-

չիւ կէօգիւնիւզին էօնիւնտէ , վէ տիւշմէ . նինիզ էլինտէ պօղուլմուշ իքէն , երինէ ա . տոււոգոււն իսթիմաի նսսայիհինտէն սարփը նազար իթմէգսինիզ , եազըգ սիգէ քի , տօսթ իլէ տիւշմէնի ֆարգ իտէճէք գատար պիր գուլվէի թէմեիզնէյէ նայիլ օլամամըշսընըգ տէյօր .

Քէլ .

— Արմանեանն տիւվէլի միւթա . գէլէրինտէն օլան Ավսթրիա վէ Բրուսիա պէյնինտէ մուախիւրէն հարպ ու ճի . տալըն վուգուլի իլանը միւնսսէպէթիլէ գուլպայի թարաֆէյին մուգայէսէօնէ մէտար օլմագ իւզրէ , պէհէրինին նու . ֆուսու մէվճուտէսիլէ , հալի հազըրտա գուլլանտըրը գուլվէյի ապէրիյէսի , վէ հինի մուհարէպէտէ սէվգի մարիքէի ճէնք ու գըթալ իտէճէկի ասկէր , վէ խուսուսաթը սայիրէսի հազըրտա , պա . զը մաալիւմաթը մուլթասարէ իթասը միւնասիպի վագթ ու հալ կէօրիւնէրէք , շէօյլէքի , ումուլմէն Ավսթրիա տէվէթի . նին էհալի մէվճուտէսի թագրիպէն օթուզ իքի միլեօն , վէ վայիթալթը օլան վիէննա շէհրինին սէքէնէսի իւշ եիւզ էլլի եէտի պին տօգուզ եիւզ եիկիլմի եէտի նուֆուստան իպարէթ պուլուն . տուղու հալտէ , թէպասար տախի միւլս . թէլիֆ իւլ ասը օլարագ , Արմանեալը , վէ Մաճար , վէ իթալեա , վէ Լէհ պաշլըմա ագվալը էրպասընտան միւրէքքէպ պուլունուպ , վարիտաթը սէնէվիյէ . սի 420 միլիօն ֆրանգա իպաղըլա , վագթը հազըրտա 280 պին նէֆէր մու . վագպաֆ ասկէրի , հինի սէֆէրտէ տա . իի մըգտարը մէգպուրու 700 պին նէֆէ . իէ չըգարապիլէրէք , Արմանեանն սայիր հիւքիւմաթը սաղիւրէսինէ նիսպէթիլէմէճ . լիսի իթթիհաթտա տէօրթ րայի վար տըր . Բրուսիանըն իսէ , կէչէն սէնէ վու . գու պուլան թահրիլի նուֆուստան ան . լաշըրտըրը իւզրէ , էհալիսի օն ալթը մի . լիօն տօգուզ եիւզ տօգսան պին իքի եիւզ սէքսէն իքի , վէ մագարիի հիւքիւմէթի օլան Պէրլին շէհրինին տախի տէօրթ եիւզ եէթմիշ պին նուֆուստան միւրէքքէպ պուլունտուղու հալտէ , քեաֆֆէի թէ . պասար պիր միլիօն գատար նուֆուստան իպարէթ օլան Բօզէն նամ էյալէթտէն պաշգա , պիր ճինս վէ նէսլտէն էյեամը սուլհ ու սալահտէ թէվգիլի իթտիկի մըգ . տար ասաքիրի իքի եիւզ եիկիլմի պէշ պին օլուպ , վագթի սէֆէրտէ տախի տէօրթ եիւզ պին միլլէթ ասքէրի թէրթիպ իտէ . պիլէրէք , Ավսթրիա կիպի էնճիւմէնի իթ . թիհատտէ տէօրթ րայի վար իսէ տէ , Արմանեա հիւքիւմէթիլէրինճէ մէվգի վէ հայսիյէթ ճիհէթիլէ , իքինճի մէրթէ . պէտէ պուլունարագ , Ավսթրիա տէվէթի , պու խուսուստա քէնտիսինէ թէգատ . տիւմ վէ թէսավլուր իտէր .

թ . թ .

— Մէրքէզի թիճարէթի ճիհան օլան Լօնտրա շէհրինաէ մուամէլաթը թիւճ . ճարիյէնին , նէ տէրէճէի դարիպէյէ իսալ օլտուղունա . քէսպի իթթիլա օլունապիլ . մէք իւզրէ , կէչէն ալթմըշ սէնէի միւլ . տիւնէսինտէ , շէհրի մէգքիւր լիմանընճա վուգու պուլան իխրաճաթ վէ իտիսալ . թըն , թագրիպէն օն պիր պին միլեօն ֆը . րանգա պալիզ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ , մըգտարը մէգքիւր տէօրթ մի . լիօն քիւսուր ֆրանգ մէմալէքի սայիրէ . յէ իխրաճ օլունան ինկիլիզ էմթասարն . տան իպարէթ պուլունուպ , իքի միլեօն ֆըրանգը ֆրանսըգ էմթաս վէ մասնու . աթընտան նէշաթ իտէրէք , ֆրանսաեա կէլիլի օլան ինկիլիզ մալընըն իքի եիւզ եի . կիրմի ալթը միլիօն ֆըրանգը թէճալուզ իթմէտիկի , վէ սէնէի մէգքիւրէ գարֆընտա իրթթայի Մըսրիյէտէն ինկիլիթէրայէ իրալ վէ իտիսալ օլունմուշ էմթասայի միւ . լիէնէվիանըն , պէշ եիւզ գըրգ պէշ միլեօն ֆըրանգ մըգտարը ճէսիմինէ պալիզ օլ . մագ միւնասէպէթիլէ , մէմալէքի Ամէրի . գատէն կէօնտէրիլմիշ օլուպ , եալընըգ պէշ եիւզ գըրգ միլիօնա իպալ օլուն . մուշ օլան մըգտարը էմթաստէն զիյա . տէ պուլունտուղու , վէ իխրաճաթը մէգ . քիւրէնին պագը մըգտարը տախի Բուսիա վէ Արմանեա , վէ ֆիլէմէնի իլէ մէմալէքի սայիրէ էմթասարնտան իպարէթ պուլուն . տուղունուզ զիքը ու պէյանը , միւնա . սիպ կէօրիւմիւշ տիւր .

Քէլ .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Պու չարշէմպիհ կիւնիւ զաթը հագ . րէթի իսիլաֆէթէնահի Պապը ալիլէրինի թէշիլի իլէ , ատէթտէն պուլունտու . ղու իւզրէ , Մէճիլի վալեանըն պիր սէ . նէլիք մուամէլաթը վագըասը մագպա . թասընը իսթիմա պուլունմուշալ տըր .

— Էօմէր բաշա հազըթթէրինին եա . զընտա Մէմէքէթէյնէ կիրէճէյի սէօ . լէնմէքտէ տիր .

— Պագը զագէթալար եէնի վիւքէլա . հազարաթը հազըրտա մէտհ ու սէնա . լար օգուտուղտան պաշգա , եագընտա միւք ու միլլէթճէ պիւլիւք իսլահաթ վէ մուհասսէնաթ իպրազընա հիմմէթ իտէ . ճէքլէրինի տախի իւմիտ իթտիլէրի թագ . տիրտէ , Լէվանթ իսէ զըտար օլարագ , տայիմա ֆուաա բաշա հազըթթէրի տէվը ու Բօլիթիգասընը մէտհ իթտիկիլէ պէ . րապէր , շիմտիլէրտէ , միւշարիլէյհ հազ . րէթիլլինտէն պաշգասը ֆըթթէթ ու ֆէթանէթինին , պու միւքին սէլամէթի էսպապը . իսթիհասալընա միւգթէտիր օ . լամեաճագտըր տէմէքտէ տիր .

Պու իքի էֆքեարտա տախի պուլուն . նանլար էվրօպալը օլուպ , վէ թիւրքի .

եամըրն ահվալը հազըրէսինէ իսէ , տայի . մա քէնաի բօլիթիգալարը կէօգիլ կիւլլէ պագմագտա օլտուգլարընտան , տայիմա եանըմագտա տըրլար . շիւնքի , հիւ պիր վագթթտա , թիւրքիեանըն հագըրթաթը հալինճէ քէսպի իթթիլա իտէմէքտէ տիրլէր . պիր ատէմ թիւրքիեալը պիւ . մէք վէ թարթմագ իչին , հէմ թիւրք օղու թիւրք օլմալը տըր , վէ հէմտէ րաեաաան պուլունմալը տըր .

Հէր նէ հալ իսէ , թարաֆէյին էֆ . քեարընը քէնտիլէրէ թէրք իլէ , պիլգ եալընըգ սահիհիլի , պիլա միւտահէնէ վէ խալիսանէ պէյան իտէրիլ . շէօյլէքի , գանդի վիւքէլա կէլիլ իսէ կէլիլ , մէ . մալիքի մահրուսէյի Ծահանէտէ , միւրաա օլունան իսլահաթ ու մուհասսէնաթըն հէնուզ պու տագըգաեա գատար , օնտա պիրիսի կէօրիւլէմէմիշ տիր . վէ ալէսսէ . վիյէ թաշալարտան Պապը-Ալիյէ , իպա . տուլահըն ասայիլ ու սէաաթիի հալի հազըրտա վիրիլէն մալիւմաթլար , միւ . տահէնէճիլիքտէն իպարէթ տիրլէր . պու միւտահէնէճիլէրտէն Պապը-Ալի գուր . թուլարագ , նիյէթի իսայիլէսինի իճրա իտէպիլմէք իչին , զագէթալար հէր շէյի տօղու տօղու եագըպ , վէ գըրիթիգա իթմէլի , վէ Պապը-Ալիտէ հէր սաալթ . զագէթալարըն եագտըգլարընա նագալը տիգգաթը թամմէ պուլունմալը տըր . եօսսա , ֆուգարանըն կիւնտէն կիւնէ իսարապիյէթէ եիւզ թուլաճագընտա , էսէֆ իտէրիլ քի շիւրհէ եօգ տուր .

— Կէչէն կիւնէլը Պօղազ իչինտէ , կէմի չէքէն վաթօրլարտան պիրիսի , տէ . լունինտէ 18 նէֆէր միւշթէրի , վէ իւշ գայըգճը օլտուղու հալտէ , պիր ա . թէշ գայըրը չըղնաթտըրընտան , եալը . նըգ պայրգճըլար իլէ , իքի նէֆէր տախի միւշթէրիտէն գուլթուլմուշ , վէ տիկէր . լէրի զարգ օլմուշալ տըր .

Պէօյլէ շէյլէրէ նէ գատար վէյատէ տիգգաթ օլունմագ լագըմ իսէ , չօգ . տէֆա սէպէպիյէթ վէրէնէր ճէգասըգ գալարգլարընտան , չօգլար տախի պէօյլէ թէհի եէրտէ հէլաք օլմագտա տըրլար .

Սէօգտէ մէգքիւր վաթօրուն գաբտա . նը թէվգըֆ գըլընմըշ իմիշ .

— Հէմէհրիմիլտէն զաթըն պիրիսի չարշէմպիհ ախշամը պիր խուսուստա նիյէթ իթմիշ օլտուղունտան , ֆրկիյտէ . քի պիլալէկեան իչին սարֆ օլունմագ իւզրէ , պէշ աաեա Ռամանը լիւրաթ թա . րաֆրմրգա տիւն ախշամ կէթիլիպ թէս . լիմ իթմիշ տիր .

Պիվայէկեան թարաֆընտան իզհարը շիւքրանիյէթ իթտիկիլմիգ իլէ պէրա . պէր , ֆրկիլ իտարէսինէ տախի , սէրիեան թապիսանէմիգէ պիր մագպուզ բուսու . լար կէօնտէրէրէք , մէգքիւր լիւրալըք ալմալարընը իսթար իտէրիլ .

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԷՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆԵԻ
ՊԵՏ-ՕՂԼԱՐՏԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ , ՅՕԹՕՐԱՅ ԱԳՏՈՒԼԱԷ
ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵԸԵԸՆԱ ՆԻՄԵՐՈ 519 :